

נאום הרמטכ"ל בטקס חילופי מפקד פיקוד העורף

מכובדיי כולם,
צה"ל הוא צבא העם, להגנת העם, הפועל למען העם, ומגלם את הטוב שבעם.
זהו ייעודו של צבא ההגנה לישראל, אשר כשמו כן משימתו - ההגנה על קיומה של המדינה ועל שלומם וביטחונם של אזרחיה. החיילים והמפקדים פועלים מסביב לשעון בחזית ובעומק, מגנים לאורך הגבולות, חוצים זירות ופועלים בכל המימדים כדי לחשוף ולהשמיד אויב, ומותחים את גבולות המחשבה והיכולות על מנת לבנות צבא מודרני המותאם לאתגרי השעה.
אך צה"ל אינו רק צבא העם להגנת העם, הוא גם צבא העם הפועל למען העם. צה"ל פועל ומסייע למדינה ולאזרחים בתחומים רבים שאינם רק ביטחון והגנה, ולנגד עינינו טובת הכלל.
במילים אחרות - צה"ל פועל ע"פ העיקרון של "אחריות מרחיבה", והוא מיישם אותו ומכיל אותו על תחומים רבים.
פיקוד העורף הוא דוגמה מובהקת לכך, ובשנים האחרונות הוא הולך ומרחיב את אחריותו יותר ויותר. גם את משימותיו הייעודיות הוא הרחיב בתחומים רבים, וחיזק את יכולותיו והשפעתו. פיקוד העורף ביסס את מקומו בצה"ל ובמדינה, והכומות הכתומות נוכחות במקומות רבים, והן הראשונות שאליהן נישאות העיניים ביום פקודה, על ידי האזרח, הרשויות, ומשרדי הממשלה.
עקרון האחריות המרחיבה נוכח בפעילות הפיקוד, והמערכה הלאומית כנגד נגיף הקורונה מהווה דוגמה מובהקת לכך.
במציאות מקבילה, כמו ברוב מדינות העולם, לא צה"ל ולא פיקוד העורף היו הופכים למאמץ מרכזי בהתמודדות עם הנגיף. אבל כשהאתגר הופיע לא היססנו ואמרנו הנני - צה"ל כולו אמר 'הנני' - והתגייסנו למשימה. מהרגע הראשון צה"ל העמיד את הסיוע הנדרש והציע את כל יכולותיו, ואף ביקש להרחיב את פעולתו ככל שהחוק והיתרון היחסי מאפשרים.
בראש המאמץ הייתם אתם, חיילי ומפקדי פיקוד העורף. אמרתם 'הנני', ומתוך תחושת שליחות, מקצועיות וכושר ניהול וארגון גייסתם את כלל היכולות והמיומנויות שברשותכם, והתייצבתם אל מול האויב החדש והבלתי צפוי, במערכה שדרשה פיתוח ידע ותורת לחימה.
אמרתם 'הנני' כשסייעתם בהקמת מערך חדש ונרחב, מערך החקירות האפידמיולוגיות, אמרתם 'הנני' כשהתייצבתם בכל היישובים, המועצות והערים, בבתי אבות, במלונות ובמוסדות, וסייעתם לאוכלוסיות ייחודיות, ודאגתם להטעמת ההנחיות לכלל אזרחי המדינה. הקמת מפקדת אלון ותיעוש כל המאמצים היה שיא שאין לו תקדים בארץ ובעולם.
פעם אחר פעם אמרתם 'הנני': חיילי הסדיר שפועלים מסביב לשעון, משרתי הקבע שזמן שהייה שלהם ביחידה הפך לקבע, ואנשי המילואים שעזבו את עבודתם ובמשך חודשים, וחלקם למעלה משנה, שירתו את המדינה בלהט ובמחויבות. התנהלות הפיקוד הייתה לעמוד תווך מרכזי

למדינה ולאוכלוסייה, היא חיזקה את איתנות החברה וחוסנה, ויצקה מידי יום תוכן למושג 'למען העם'.

ולצד כל אתגרי התקופה, המשכתם לפעול ללא הפסקה בזירות האחרות שהשיא היה במבצע 'שומר חומות'. כשמהומות אלימות הבעירו את הערים המעורבות, וכשירי הרקטות מרצועת עזה הפך לאינטנסיבי, פעם נוספת אמרתם 'הנני' והתייצבתם למשימה. הייתם בכל המקומות הנדרשים, כתף אל כתף עם הרשויות ועם גופי הביטחון האחרים: במשימות חילוץ, בהדרכה ובהפעלה, והוכחתם פעם נוספת שצה"ל הוא צבא העם, פועל למען העם.

חיילי פיקוד העורף ומפקדיו - זוהי לא הזדמנות, זוהי חובה, לומר לכם תודה והערכה רבה. אני אומר זאת בשם המדינה, בשם צה"ל ובשמי. המשיכו לפתח את המענה לעורף ובראשו את היכולת להתמודד ביעילות עם אתגר הטילים והרקטות. זהו נושא מרכזי שחלק גדול ממשאבי צה"ל ומערכת הביטחון מוקצים להתמודדות עימו.

אורי, ההתמודדות עם הנושאים שעליהם דיברתי נעשתה תחת פיקודך. נכנסת לתפקיד באחת התקופות המאתגרות שידעה מדינת ישראל בעשורים האחרונים, והובלת את המערכה כנגד הקורונה במקצועיות וביצירתיות, תוך שיתוף פעולה הדוק עם הרשויות המקומיות ומשרדי הממשלה. פעלת לילות כימים, הן בתמיכה למערכת הבריאות והן בתכלול המאמצים לסיוע האזרחי, והיית, ביחד עם יחידות הפיקוד, למצפן מקצועי ומקום שמספק פתרון וביטחון. הישג נוסף רשמת ביחד עם אנשי הפיקוד במבצע 'שומר החומות'. הובלת את העורף האזרחי במקצועיות, שהשפיעה על מיעוט נפגעים, בוודאי ביחס להיקף הטילים והרקטות שנורו. ולאורך כל הזמן המשכת למתוח את מעטפת הביצועים של הפיקוד, ושיפרת יכולות רבות בתחומים מגוונים. עשית כל זאת בגישה לומדת, במנהיגות ובשיתופי פעולה רחבים. אני מודה לך, מעריך את העשייה וההישגים ומעריך אותך. אבל יש לזה משמעות נוספת - אנחנו שולחים אותך לפיקוד הצפון. זו גזרה אשר מתנהלת בה באופן קבוע ולרוב סמוי לחימה מתחת לסף המלחמה, ומתעצבים בה הכללים והיכולות ליום שבו תינתן הפקודה. היא גזרה מרכזית, ואני סומך עליך שתתמודד עם האתגרים שהיא מציבה בהצלחה, בזכות הניסיון המבצעי שלך ויכולותיך האישיות. אורי תודה רבה, והצלחה רבה. מירי והילדים, תודה גם לכם. פיקוד בצה"ל בכלל, ופיקוד בכיר לאורך שנים רבות הוא מסע זוגי ומסע משפחתי. יש לכם חלק בהצלחה ואני יודע שזה כרוך במחיר ובמעמסה. אני מודה לכם, מודה במיוחד לך מירי, ומאחל לכם מיצוי מלא של החופש. אני גם מבקש לחזק את כולכם פעם נוספת, על פטירתו של אביכם וסבכם הלל. הוא היה איש מיוחד, ואיש מיוחד לעולם יישאר אבא או סבא מיוחד, אשר השפיע על אישיותכם, ובמובן הזה לעולם גם יישאר איתכם.

רפי, ברוך הבא לפורום המטה הכללי ולפיקוד העורף. ביצעת תפקידים ברוב הגזרות של צה"ל ולאורך רוב גבולות המדינה. משמעות העורף והקשר עם הרשויות ברור וטבעי לך. אתה קצין עם ניסיון מבצעי עשיר, עם הבנה בצרכי המרחב האזרחי, שאותו הפכנו עכשיו למשימתך העיקרית. כושר המנהיגות והרתימה שלך, יחד עם כושר הלמידה והובלת התהליכים הנדרשים, הם אחד מהנשקים הפחות גלויים והיותר יעילים שאתה יודע להפעיל. אני בטוח בהצלחתך, סומך עליך ומצפה שתמשיך לפתח את יכולות הפיקוד במצבי שגרה, חירום ומלחמה.

סיוון - הצלחתו של רפי מושפעת במידה רבה בך מהתמיכה שלך ושל בני המשפחה. אני מודה לכם על השותפות, על הגיבוי ועל הרוח התומכת, ומשוכנע שתמשיכו להיות חלק בלתי נפרד מעשייתו ומהישגיו.

חיילי הפיקוד ומפקדיו - תפקודו היעיל של העורף במבצעים או במלחמה הם חלק מההישג המבצעי הכולל וחלק מהניצחון. המשיכו במאמץ לצמצם את היקף הנפגעים ולחזק את החוסן והאיתנות.

הכנת העורף למלחמה היה נושא חשוב מיום הקמת המדינה, אבל הוא הפך לדרישה שהולכת ומתגברת עם השנים. זו משימה שחייבת להיות מואצת בשנים הקרובות, במיוחד לנוכח האפשרות שנידרש לפעול כנגד איום הגרעין, והיא צריכה להיות חלק מההכנות האינטנסיביות שאנו מקדמים ליום פקודה.

חסימת איראן מפני התגרענות באמצעות דיפלומטיה היא הדרך המועדפת, אבל ההיסטוריה הוכיחה פעמים רבות, שדיפלומטיה יכולה להיכשל או להצליח לפרק זמן קצר בלבד, ואז לחוות הפרה או בגידה. צה"ל ממשיך להתכונן לתקיפה באיראן באופן נמרץ ומשתי סיבות:

הראשונה, אם לא יהיה הסכם ותוכנית הגרעין האיראנית תמשיך להתרחב. והשנייה, למקרה שיהיה הסכם זהה או דומה להסכם הקודם, שמשמעותו הסכם רע, היוצר לאיראן תנאים להפוך למדינה גרעינית זמן קצר לאחר מועד סיומו.

צה"ל חייב להיערך לכל התפתחות ולכל תרחיש. הכנת אופציה צבאית כנגד תוכנית הגרעין האיראנית היא חובה מוסרית וצו הביטחון הלאומי. היערכות לפעולה צבאית כנגד תוכנית הגרעין נמצאת במוקד ההכנות בצה"ל, והיא כוללת מגוון תוכניות מבצעיות, הקצאת משאבים רבים, הצטיידות באמל"ח מתאים, מודיעין ואימונים. צה"ל מעמיד יכולת צבאית ליום שבו הדרג המדיני יבקש להחליט.

"על צה"ל הוטלה המשימה החיונית ביותר של דורנו: לשמור על ביטחונה של מדינת ישראל" כתב בן גוריון במאמרו המכונן יחוד וייעוד, "אולם אין זו המשימה היחידה של צבאנו" הוא כתב. "שומה על צבאנו להיות גם כוח חלוצי, מחנך בונה-עם וגואל-שממה". זו הייתה דרכו של בן גוריון לומר שעל צה"ל לפעול באחריות מרחיבה.

יום ראשון, י"ח בתמוז התשפ"ב
17 ביולי 2022

וצה"ל אכן חלוצי אפילו בקנה-מידה עולמי - הוא מפתח שיטות לחימה ואמצעים שאין להם אח ורע בעולם.
צה"ל מחנך - עשרות אלפי חניכים ותלמידים לפני גיוס מקבלים הכשרה מיחידות צה"ל, ואלפים מקבלים הדרכה והכשרה עם סיום השירות הצבאי.
צה"ל מחנך, ולאורך השירות, יוצר אצל חייליו הזדהות עם המדינה, ויוצר לכידות חברתית באמצעות מפגש של אוכלוסיות שונות, ובכך גם הוא בונה את העם,
וצה"ל אשר מעביר חלק ניכר מיחידותיו לנגב, גם גואל את השממה וגם מסייע להאיץ את התפתחות הדרום והאוכלוסייה שמתגוררת בו.

מכובדיי,

צה"ל הוא צבא העם, והוא צבא מיוחד במינו. הוא מקבל מעם ישראל ומהמדינה וגם מחזיר לעם ישראל ולמדינה, ומחזיר באחריות מרחיבה הרבה מעבר לביטחון והגנה.

אורי, תודה רבה,

רפי, הצלחה רבה,

עלו והצליחו!